

VI. КИШИ ИСБИЛЕРМЕНЛИК (БИЗНЕС)

2020 жылдың 1 январь жағдайына дизимге алынған жәми киши исбилерменлик (бизнес) субъектлериниң саны 15050ди курап, өткен жылдың тийисли дәуирине салыстырғанда 2686ға көбейди.

2019 жыл январь-декабрьде жалпы аймақлық өнимниң 54,4 % (2018 жыл январь-декабрьде 55,2 %) киши бизнес субъектлери тәрәпинен ислеп шығарылды.

- санаат өнимлери ислеп шығарыў көлеми 2825,5 млрд. сўмды (жәми санаат ислеп шығарыўдың 22,2%) курады; (санаат тараўында хәрекет етип турған исбилерменлик субъектлери саны 2294ти курады).

- аўыл, тоғай хәм балық хожалықларының ислеп шығарылған өнимлер (көрсетилген хызметлер) көлеми 7986,1 млрд. сўмды курап, (аўыл, тоғай хәм балық хожалықлары жалпы өниминиң 98,5 %) курады; (аўыл, тоғай хәм балық хожалығы тараўында хәрекет етип турған исбилерменлик субъектлери саны 2025 курады).

- 2706,3 млрд. сўмлық инвестициялар (улыўма инвестициялар көлеминиң 32,1 %) өзлестирилди хәм 2018 жылдың январь-декабрине салыстырғанда 114,1% курады;

- 2853,8 млрд. сўмлық қурылыс жұмыслары (улыўма қурылыс жұмыслары көлеминиң 89,1 %) орынланды хәм 2018 жылдың январь-декабрине салыстырғанда 27,0% асты; (қурылыс тараўында хәрекет етип турған исбилерменлик субъектлери саны 2138ди курады).

- автомобиль транспорты жүк айланысының 5,5% (республика жәми автомобиль транспорты жүк айланысының 88,8%), жолаўшы айланысының болса 3,5 % (улыўма жолаўшы айланысының 97,1%) көбейиўи тәмийинленди; (транспорт тараўында хәрекет етип турған исбилерменлик субъектлери саны 827 курады).

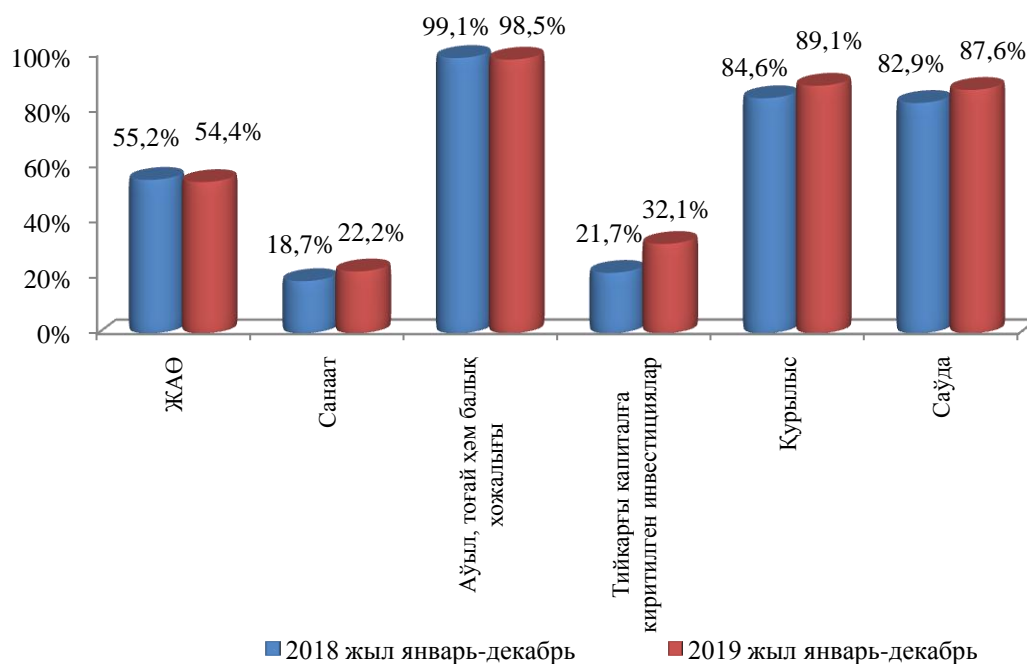
- усақлап сатыў товар айланысы улыўма көлеминиң 87,6% ямаса 4936,6 млрд. сўмы (өсим пәти 9,3%) хәм хызметлер улыўма көлеминиң тийисли түрде 54,3% ямаса 3031,6 млрд. сўмы (өсим 6,9%) қәлиплестирилди; (саўда тараўында хәрекет етип турған исбилерменлик субъектлери саны 4187 ти хәмде хызметлер тараўында 1135 ти курады).

- 91,2 млн. АҚШ доллары (улыўма экспорт көлеминиң 20,8%) муғдарында өнимлер (товар хәм хызметлер) экспорт қылынды, 172,6 млн. АҚШ доллары (улыўма импорт көлеминиң 63,5%) көлеминде өнимлер (товар хәм хызметлер) импорт қылынды. (есабат дәуиринде 135 киши исбилерменлик субъектлери тәрәпинен экспорт хәмде 457 субъектлер тәрәпинен импорт операциялары әмелге асырылды).

2019 жылдың январь-декабрінде киши исибилерменлик субъектлери өними (жумыслар, хызметлер) улыўма көлеминдеги жеке исибилерменликтин (пуқаралар мүлики) үлеси

	<i>Киши исибилерменлик субъектлери өними (жумыслар, хызметлер) көлеми, млрд.сўм</i>	<i>Киши исибилерменлик субъектлери өними (жумыслар, хызметлер) көлеминде жеке сектор үлеси, % есабында</i>
Аўыл, тоғай хэм балық хожалығы	7986,1	98,5
Санаат	2825,5	22,2
Қурылыс	2853,8	89,1
Усақлапсатыў	4936,6	87,6
Жүктасыў, млн.тн.	25,4	86,0
Жолаўшытасыў, млн.адам	133,5	95,9
Экспорт, млн. АҚШ долл.	91,2	20,8
Импорт, млн. АҚШ долл.	172,6	63,5

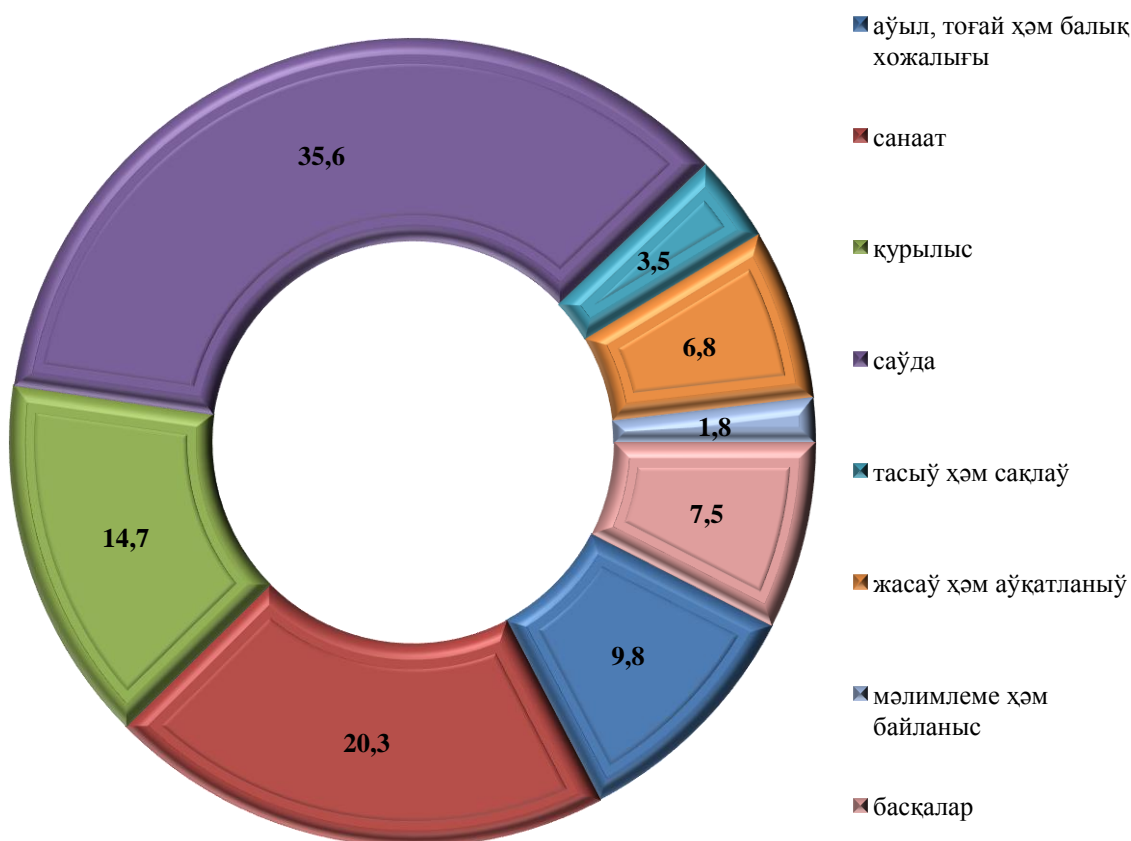
Жалпы аймақлық өнім хэм экономика тараўлары өними (жумыслар, хызметлер) улыўма көлеминде киши исибилерменлик (бизнес) үлесиниң өзгериўи (улыўма көлемге салыстырғанда % есабында)

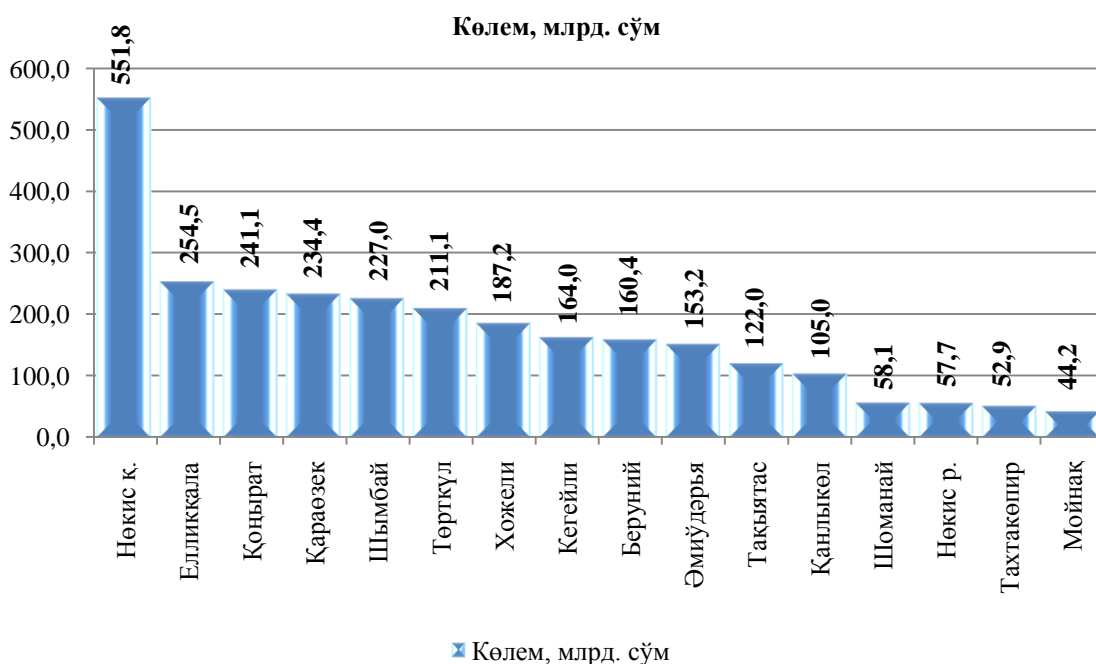
2019 жылдың январь-декабрь айларында 3645 киши кәрхана хәм микрофирмалар (дийхан хәм фермер хожалықларынан тысқары) мәмлекетлик дизимнен өткреилген болып, бул өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда (1468) 77,2 % ке өсти.

Ең көп киши кәрхана хәм микрофирмалар саўда тараўында (барлық дизимге алынғанлардың 35,6 %), санаат (20,3%), қурылыс (14,7 %), аўыл, тоғай хәм балық хожалығы (9,8 %), жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер (6,8 %), тасыў хәм сақлаў (3,5 %) хәмде мәлимлеме хәм байланыс (1,8 %) экономикалық хызмет түрлери бойынша дизимнен өткерилген.

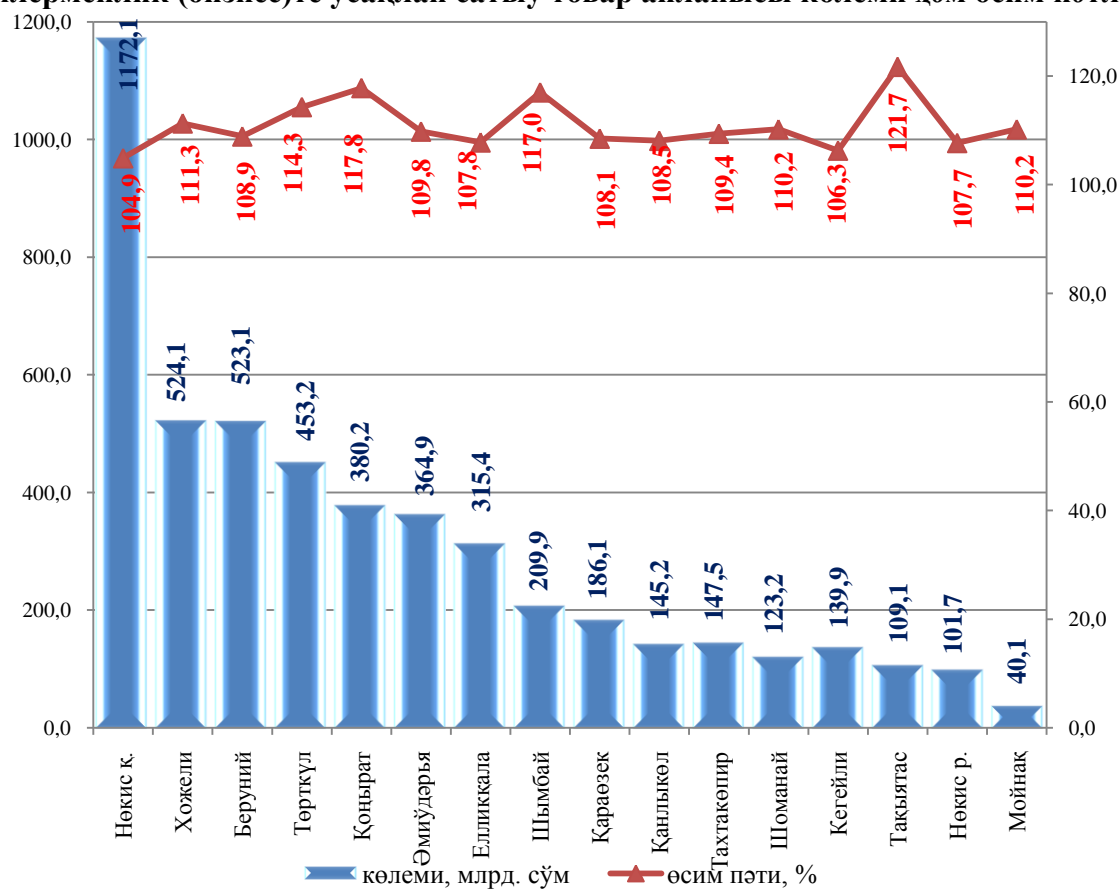
2019 жылдың январь-декабрь айларында жаңа шөлкемлестирилген киши кәрхана хәм микрофирмалардың экономикалық хызмет түрлери бойынша үлеси
(дийхан хәм фермер хожалықларсыз, жәмине салыстырғанда % есабында)

2019 жылдың январь-декабрь айларында қала хәм районлар бойынша киши исиблерменлик (бизнес)те санаат өнимин ислеп шығарыу көлеми

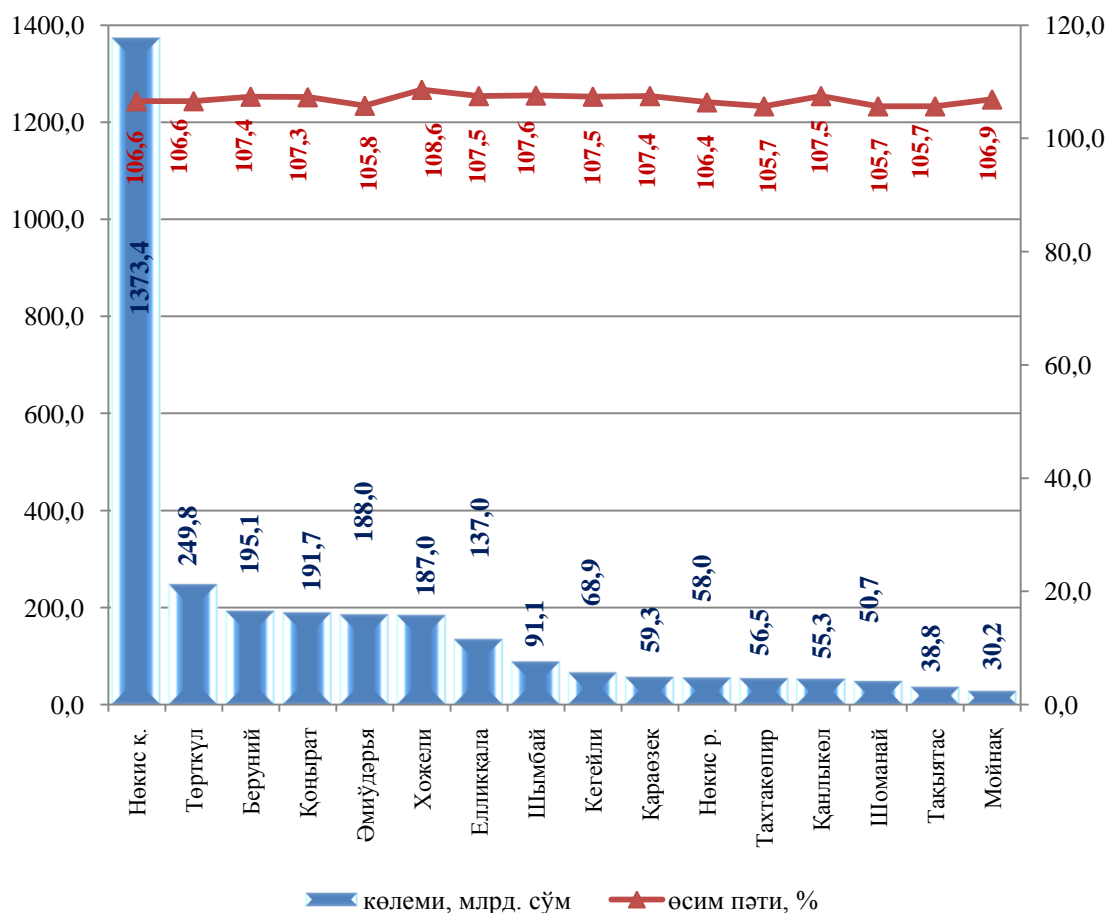

2019 жылдың январь-декабрь айларында қала хәм районлар бойынша киши исиблерменлик (бизнес)те усақлап сатыу товар айланысы көлеми хәм өсим пәтери

Киши исиблерменлик (бизнес) субъектлери тәрәпинен усақлап сатыу товар айланысы көлеминде Нөкис қаласы (1172,1 млрд. сұм), Хожели (524,1 млрд. сұм) хәм Беруний (523,1 млрд. сұм) районлары алдыңғы қатарларда келмекте.

2019 жылдың январь-декабрь айларында қала хәм районлар бойынша киши исиблерменлик (бизнес)те хызмет көрсетиў көлеми хәм өсим пәтери

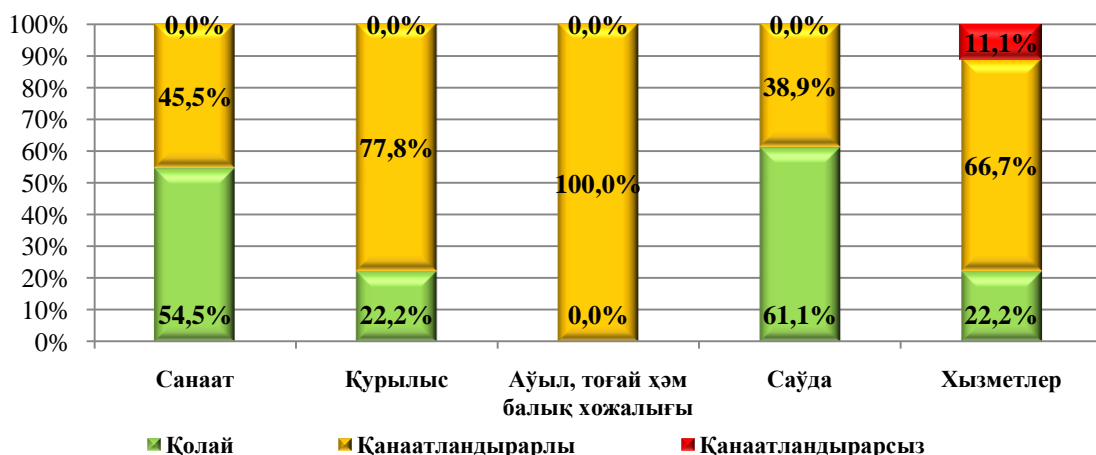

2019 жылдың январь-декабрь айларында республика жалпы аймақлық өнимнің көлеминде киши исиблерменлик (бизнес) субъектлериниң үлеси 54,4 % тиқурап, 2018 жылдың усы дәуирине (55,2) салыстырғанда 0,8 процентли пунктке кемейди.

Санаат ислеп шығарыў тараўының ең жоқары үлеси Шоманай хәм Елликқала (жәми ислеп шығарыў көлемине салыстырғанда үлеси 100,0%), Қараөзек (99,9%), Тахтакөпир(99,7%) хәм Шымбай (90,7 %) районларына туўры келеди, ең төмен үлеси болса Нөкис қаласы (6,8 %)на туўры келеди.

Хызметлер тараўында район бойынша жәми хызмет көрсетиў көлеминде киши исиблерменликтiң жоқары үлеслери Қараөзек (жәми хызметлер көлемине салыстырғанда үлеси 97,8%), Қанлыкөл (97,5 %), Беруний (97,4%), Шоманай (96,9 %) Нөкис (96,9 %), Тахтакөпир (96,8%) Кегейли (96,0 %) хәм Төрткүл(94,7 %) районларына туўры келди.

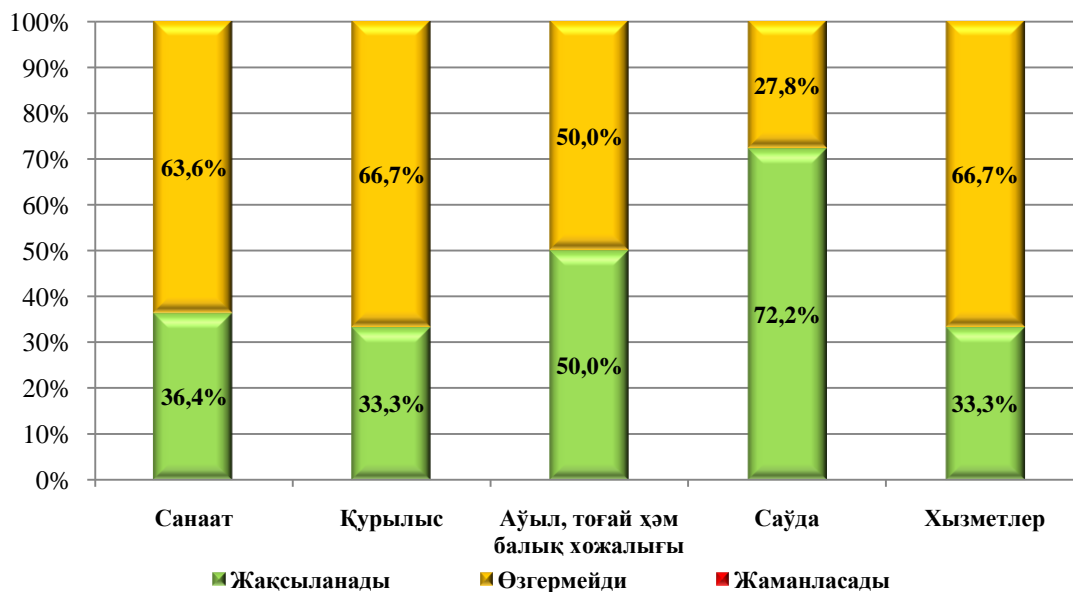
2019 жыл IV шөрек ушын экономикалық жағдайын бағалау, %есабында

Мәмлекетлик статистика жумысларын ислеп шығаруы дәстүрине тийкарынан 2019 жыл IV шөрек жуўмақларына көре экономикалық хызмет түрлери бойынша жаңадан шөлкемлестирилген микрофирма хәм киши кәрханаларда таңлау жолы менен үйрениўлер өткерилди.

Үйрениў мағлыўматлары анализи, респондентлердин 41,2 % экономикалық жағдайды қолай, 56,8% қанаатландырарлы хәм 2,0 % қанаатландырарсыз деп баҳаланды.

Экономикалық жағдайдағы өзгерислердин жақын үш айда баҳаланыўы

Анализ нәтийжелеринен келип шығып, жаңадан шөлкемлестирилген киши кәрхана хәм микрофирмаларға бизнес орталығын жақсылау ушын көрилип атырған ис-илажлар нәтийжесинде респондентлер жақын келешекте улыўма экономикалық жағдайдың жақсыланыўы жақсы баҳаланғанлығына жуўмақ етиў мүмкин.